

PETŐFI SÁNDOR

A MAGYAR POLITIKUSOKHOZ

Lenézik a szegény költőket
Ez elbizott, kevély urak,
Kik a megyék s ország gyűlésén
Fényes szerepet játszanak.
Pusztulj az útból, jó fiú, ki
Kopottan ballagsz ott gyalog,
Mert eltiportat ezen úr, ki
Hintón melletted elrobog.

Azért vannak tán olyan nagyra,
Hogy őket paripák viszik,
S míg a költő tengődik éhen,

Az ő szolgájok is hizik?
Vagy, ami még szebb, azt gondolják
Talán, hogy fontosabbak ők
Az emberiség mérlegén, mint
E haszontalan verselők?

Ti, kik úgy fölfuvalkodátok.
Tudjátok-e, mik vagytok ti?
Az apró napi események
Mulandó pásztortüzei.
Éjenként lát a vándor, amint
Föl-föllobogtok magasan,
S reggel felé a nagy tüzeknek
Már csak hideg, holt hamva van.

Hozzátok képest, mikor égtek,
A költők kicsiny csillagok,
E messze csillámló szikráknál
Százszor nagyobbak lángitok;
De hamvatokat is midőn már
A szellők régen elvivék,
A távolságban a kis csillag
Még akkoron is egyre ég.

Tanuljátok meg, mi a költő,
És bánjatok szépen vele,
Tanuljátok meg, hogy a költő
Az istenség szent levele,
Melyet leküld magas kegyében
Hozzátok, gyarló emberek,
Amelybe örök igazságit
Saját kezével írta meg.

S habár más nemzet föl se' venné
A költőket, ti magyarok,
Költőitek előtt, tinektek
Illő, hogy fejet hajtsatok.
Oh, a magyar költőknek vajmi
Nagy honfi-éremök vagyon...
Szégyen, ha elfelejtettétek!
Még nincsen túl fél századon.

Nyelvünk, egyetlen kincsünk, melyet
Apáink örökségiből
El nem rabolt még az enyészet,
Az ellenünk esküdt idő,

Nyelvünk is veszendőben volt már,
Hozzája közel volt a vég,
Az országútra kiteszítva
Halálos bajban fekvők.

Kevély urak, e szent betegnek
Milyen segínyt nyújtottatok?
Ha hozzáléptetek, azért volt,
Hogy rajta egyet rugjatok!
Költők valának ápolói,
E rongyos, éhes emberek,
Ők ápolák s menték meg... és ti
Őket mégis lenézitek!

Pest, 1847. december

FELESÉGEM NEVENAPJÁN

Kis Juliskám, feleségem
Nevenapja vagyon most!
Adjatok rám ócska mentét,
Rókaprémet, zsinorost.

És le most a bugyogóval,
Magyar nadrágot nekem!
És el bajuszpödrőért a
Patikába hirtelen!

Mielőtt elébe lépek,
Igy csipem ki magamat,
Legyen újra föltámasztva
A hajdankori divat,

Az a régi idő, melyben
Még rosszúl öltöztének,
De a mellett jól kivántak

Egymásnak az emberek. -

Jót kívánok én is néked,
Ez természetes dolog,
Csakhogy a jó annyiféle,
Hogy alig választhatok.

Hogy lehetne valamennyit
Egy szóban kimondani?
Ne legyenek életednek
Bánatai, bajai?

Eh, ez nem is jó kívánság!
Bánat és baj kellenek;
Ahol árnyék nincsen, ott a
Fényt sem igen látni meg.

Ifjuság! ez a minden jó,
Éld le ifjúságodat...
Ez rövid, s aztán meghalni?
Nem nagyon víg gondolat.

Érd el (persze énvelem) az
Ősz hajak késő korát,
Hanem ez ne legyen más, mint
Álarcban az ifjuság.

Pest, 1847. december 10.

CSENDES TENGER RÓNASÁGÁN...

Csendes tenger rónaságán
Szeliden reng csónakom,
Mint tavasszal esti szellő
Kebelén a rózsafa.
Nem vagyok rá érdemetlen,

Jó lélekkel mondhatom.
A folyó, melyen jövök
Ide, ahol most vagyok,
Hosszu és vészes folyó volt:
Villám futkosott fölöttem,
Jobbra-balra éles sziklák
Fenyegettek és alattam
Örvényeknek torka nyílt...
Evezőm minden csapása,
Szívem minden dobbanása
Az utósó lehetett vón.
Én eveztem, csak eveztem,
S ami legfő: akkor is még,
Amidőn vezértüzem,
A remény is kialudt,
Még akkor sem csüggedék.
Csüggedetlené a díj! -
Díjam oly szép, olyan édes:
Ringatózni véghetetlen,
Nyúgodalmas tengeren,
Boldogságos házasság
Nyúgodalmas tengerén.
Félretettem evezőmet,
Mért is volna az kezemben?
Hisz mindegy, akárhová visz
Vitorlámnak játszótársa,
A kis gyermek-fuvalom;
Mindegy az, mert mindenütt az
Ég vesz engemet körül, a
Fellegetlen, tiszta ég...
Úgy ereszkedik le ez
A sík tengernek színére,
Engem úgy kerít be, mint egy
Kék virágokból füzött
Óriási koszorú.
Mendegélek, mendegélek,
Ringatózom, ringatózom.
Gondtalan nyújtózkodom;
Fejem édesen pihen
Hitvesemnek lágy ölében;
Szemeim szemeibe néznek,
E szemekbe, mik sötétek,
S mégis ragyogóbbak, mint a
Mennysors ország arany lakói:
És kezemben a lant, rajta
Ábrándos dalt pengetek,

Nem szabályos, nem kigondolt
Mesterkélt dalt... ujjaimra
Bízom, hogy mit verjenek,
S futnak ezek a húrok közt
Föl s le öntudatlanúl,
Mintha kedvesem hajával
Játszanának. És a dal
Mégis szép, mert hallatára
A mennyből leszállnak a
Csillagok, hogy közelebb
Légyenek, s a hold kilép
A tengerből és figyelmez. -
Igy lantolva, énekelve
Vándorlok kis sajkámon, mint
A delfínen Árion...
Néha száll csak árbocomra
Egy-egy síró vészmadár:
Egy-egy fájó aggalom
Jövendődd miatt, hazám;
De minél beljebb jutok
A tenger végetlenébe,
Annál ritkábban jön ilyen
Vészt jövendőlő madár.

Pest, 1847. december